

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 875/2024
03.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара из члана 208. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Златана Куртовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сјеници К.бр. 161/23 од 14.12.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1. 46/24 од 18.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.12.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Златана Куртовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сјеници К.бр. 161/23 од 14.12.2023. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1. 46/24 од 18.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сјеници К.бр. 161/23 од 14.12.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 60.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у остављеном року, суд ће је заменити тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора и према окривљеном је изречена условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Одлучено је о

трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1. 46/24 од 18.04.2024. године, делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Сјеници К.бр. 161/23 од 14.12.2023. године преиначена, само у делу одлуке о казни, тако што је Виши суд у Новом Пазару окривљеног АА због кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ за које је оглашен кривим првостепеном пресудом осудио на новчану казну у износу од 30.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини, суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, док је жалба браниоца окривљеног у преосталом делу одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Златан Куртовић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или исте укине и предмет врати другостепеном или првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА - адвокат Златан Куртовић као разлог подношења захтева за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног, јер изрека правноснажне пресуде не садржи законске елементе кривичног дела превара. У оваквом чињеничном опису контатује се да су у конкретном случају у питању „лажне чињенице“ које се односе на испуњење уговорне обавезе од стране окривљеног и да је углавном односно у већем делу уговорна обавеза према оштећеном и реализована. У време закључења уговора под одложним дејством од 6 месеци – у односу на рок исплате напред назначеног дуга код окривљеног није постојала нити је могла да постоји преварна намера – ради довођења у заблуду оштећеног као битног субјективног елемента кривичног дела из члана 208. став 1. КЗ. Из изреке правноснажне пресуде не види се којом преварном радњом је окривљени довео у заблуду оштећеног приликом закључења предметног уговора с обзиром на његово испуњење обавезе у односу на дуг према оштећеном из наведеног уговора у напред наведеном износу наравно по протек уговореног рока од 6 месеци. У вези са изнетим бранилац наводи и да у конкретном случају није описано постојање преварне намере код окривљеног у време када оштећеног доводи у заблуду лажним приказивањем чињеница, као битног субјективног елемента предметног кривичног дела, као и да ће се испунити уговорна обавеза, без навођења других околности које указују да је окривљени оштећеног довео у заблуду лажним приказивањем чињеница, због чега се не може сматрати радњом овог кривичног дела, јер само непоштовање уговорне обавезе у предњем делу спада у домен грађанског права.

Изнете наводе захтева Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Кривично дело преваре из члана 208. став 1. КЗ чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини.

Из изреке побијане првостепене пресуде, произлази да је окривљени у време и на месту ближе описаном у изреци, у стању у којем је био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, а у намери да себи прибави противправну имовинску корист да ће дуг за преузету стоку исплатити најкасније за 6 месеци иако је знао да је то немогуће јер већ дугује другим повериоцима за преузету стоку коју није исплатио, од оштећеног ББ преузео две краве и два бика за износ од 390.000,00 динара са роком исплате најкасније до 01.05.2021. године, те је у међувремену исплатио 276.000,00 динара и остао дужан оштећеном 120.000,00 динара па када га је оштећени позивао и ишао код њега да му плати дуг одлагао уплату истичући више пута да ће му тај новац уплатити у банци, а што није учинио, па је тако довео и одржавао у заблуди оштећеног и навео га да му овај на штету своје имовине нешто учини и на тај начин причинио му штету у износу од 120.000,00 динара, а себи за означени износ прибавио противправну имовинску корист, при чему је био свестан кривичног дела које чини, хтео његово извршење и наступање забрањене последице.

У конкретном случају, у изреци наведене пресуде, поред осталих субјективних елемената, описана је намера, као нужан субјективни елемент кривичног дела превара из члана 208. КЗ и радња извршења као објективни елемент овог кривичног дела, односно чињенице, чијим лажним приказивањем је окривљени довео у заблуди оштећеног и одржавао га у заблуди, а које су, у конкретном случају, навеле оштећеног да му на штету своје имовине преда две краве и два бика, а онда га је држао у заблуди да ће му новац исплатити путем банке, а што није учинио, већ је новац у износу од 120.000,00 динара задржао за себе.

По налажењу Врховног суда, описане радње, које је окривљени АА предузео, садрже све субјективне и објективне елементе кривичног дела превара из члана 208. став 1. КЗ, а како су то правилно закључили нижестепени судови, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

У преосталом делу бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, наводима којима оспорава чињеничне закључке суда везане за својство окривљеног, односно да ли је поступао као физичко лице или као директор предузећа „АА“ ДОО, а која повреда не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, из којих разлога није ни била предмет оцено у овом поступку.

При томе, из изреке правноснажне пресуде јасно произлази да је окривљени оштећеног довео у заблуду као физичко лице, а не као директор фирме.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став. 1 ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић